

Hoe nu verder...

Schuurdienst op Hemelvaartsdag, Bavel, 25 mei 2017

Ds. Sara Dondorp

Eerste lezing OT: Daniel 7: 9-10 en 13-14

Tweede lezing NT: Lucas 24: 49-53

Inleiding

We lezen vandaag teksten die bij Hemelvaart horen. Teksten over Jezus' opneming in de hemel. Dat is voor ons mensen hier beneden niet te bevatten. Toch doet Lucas een poging juist dat te beschrijven. Nog minder te bevatten is hoe Jezus in de hemel aankomt. Dat is precies wel wat in het visioen van Daniël geprobeerd wordt.

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus, lieve mensen, Wij geloven in een God van liefde en van vrede, en in Jezus, zijn Zoon, die de belichaming is van die liefde. Liefde en vrede. Mooie woorden. En ondertussen is er een mens die op het idee komt om zijn overtuiging kracht bij te zetten, door kinderen op te blazen. Hoezo liefde en vrede. Wat kunnen we daarvan zien? Als Jezus de belichaming is van Gods liefde en vrede, dan zou je denken dat hij zich uit de wereld heeft teruggetrokken, want wat merken we ervan? En als je dan toch in God wil geloven, dan is Jezus daar ook. In de hemel, ver weg, onbereikbaar. Jezus leeft, vierden we met Pasen. Mooie verhalen over tweeduizend jaar geleden. Maar in onze tijd is er niet veel meer van te merken. Verhalen, dat is wat we hebben. Verhalen over toen. Zou daar iets over nu in te horen zijn? We kunnen het proberen....

De evangelist Lucas is een meester in het vertellen van verhalen. Hij heeft verteld hoe Jezus de dood heeft overwonnen, hoe hij na zijn dood met de leerlingen in gesprek ging. Maar op het moment dat Lucas zijn verhaal vertelt, en de Lucasgemeente naar hem zit te luisteren, op dat moment is Jezus niet meer beschikbaar voor gesprekken. Jezus heeft zijn plaats gevonden bij God de Vader in de hemel. Hoe dat is gegaan, daar heeft Lucas ook een verhaal voor. Dat is niet een nieuwsbericht of een krantenartikel, in de zin van: zo is het precies gebeurd: daar en op dat moment! Nee, het is een overgangsverhaal. Een markering of plaatsbepaling. Een verhaal dat markeert hoe de rol van Jezus is veranderd. Dat verhaal vertelt Lucas in zo concreet mogelijke woorden.

Lucas vertelt zijn goede boodschap zorgvuldig geconstrueerd. Een vertelling waarin hij zijn toehoorders meeneemt. Zijn evangelie begint met een spannend verhaal, over een priester in de tempel, die op het belangrijkste moment in zijn leven zijn stem kwijt raakt. Door zijn ongelof is hij niet in staat het volk Gods zegen te geven. Hoe moet het nu verder.... Maar dan wordt er een kind geboren. Een onmogelijke geboorte. Een hoogbejaarde vrouw wordt zwanger. Net als ooit, lang geleden, Sara, de aartsmoeder van Israël. En dan volgt er nog een onmogelijke geboorte. Voor we het weten zitten we midden in het verhaal. Een verhaal dat wij allemaal heel goed kennen. Over Zacharias en Elisabeth, over Jozef en Maria, over herders en engelen, over vissers en volgelingen. Een verhaal van hoop, kracht, inspiratie, leven, toekomst. Alleen: dat verhaal lijkt zomaar dood te lopen als de 'held' van het verhaal, Jezus, Meester, Rabbi, Mensenzoon, wordt veroordeeld tot het kruis. Toch is met zijn dood het verhaal niet afgelopen. Hij overwint de dood en toont zich aan de leerlingen. Lucas kan daar levendig over vertellen. Hoe twee leerlingen moedeloos uit Jeruzalem vertrokken en onderweg een vreemdeling

tegenkwamen die van niets wist. Ze vertellen hem over de dood van Rabbi Jezus en de vreemdeling op zijn beurt vertelt hen over Gods Goede boodschap. Als ze thuiskomen, deelt hij met hen brood en wijn. Hij is gast en gastheer tegelijk: de gast die het brood deelt. Daarin herkennen ze hem: Jezus, hun meester. Meteen daarna ontmoet Jezus ook de leerlingen, zoals ze bij elkaar zaten in Jeruzalem. Hij spreekt met hen, het is een intensief gesprek. En dan ineens: hij neemt ze mee naar buiten, naar Betanië. Daar neemt hij afscheid van hen door ze te zegenen. Lucas heeft er maar een paar woorden voor nodig. In zekere zin zaten we als hoorders nog midden in de gesprekken en nu is hij ineens weg. Opgenomen in de hemel. Hij is er niet meer, en toch is dat niet iets verdrietigs. De leerlingen keren in grote vreugde terug naar Jeruzalem. Dezelfde grote vreugde als bij Jezus' geboorte. Ze keren terug naar Jeruzalem, naar de tempel. Waar ze God loven. Wat die sprakeloze priester eerder niet kon. Zo is de cirkel rond. En zo is het boek plotseling uit. En zitten de hoorders in de zaal: hoe moet het nu verder? Is het nu afgelopen?

Is dat zo? Is het echt afgelopen? Je kan het ook zien als een cliffhanger. Deel één is uit. De held van het verhaal heeft zijn plek gevonden. Maar nu moet het verhaal verder gaan. En dat doet het ook, in deel twee. Het boek Handelingen kan je zien als tweede deel van Lucas. Het begint op dezelfde manier: met een opdracht aan Theofilus. Mijn beste Theofilus: ik ga je iets belangrijks vertellen.... Overigens betekent de naam Theofilus: hij die God liefheeft. Dus misschien was hij geen bestaand persoon, maar spreekt Lucas op die manier de gelovigen aan. Zijn boek is voor mannen en vrouwen die God liefhebben. Het is een verhaal dat doorgaat. Het begon met sprakeloosheid in de tempel, aan het eind van boek één was die tempel vol van Gods lof.

Boek twee begint opnieuw, voor mensen die God liefhebben. Mensen van tweeduizend jaar geleden. Mensen die zich misschien wel afvroegen: hoe nu verder? Tja, gewoon door het verhaal te blijven vertellen. Het verhaal over hoe mensen de boodschap van vrede en liefde met elkaar gaan delen en uitdelen. En dat is nu precies een verhaal dat al tweeduizend jaar van generatie op generatie is doorverteld en doorgegeven. Generaties die heel veel hebben meegemaakt. Oorlogen, onderdrukking, armoede, droogte, overstromingen, vreselijke ziektes, mensen die elkaar naar het leven stonden. Machteloosheid, moedeloosheid: hoe nu verder? Dat alles is er altijd al geweest en het is voorbij gegaan. Maar het verhaal waar Lucas over vertelt, het verhaal over de Mensenzoon die Gods liefde vertegenwoordigt en die na zijn leven op aarde zijn plaats bij God heeft gevonden, dat verhaal zal nooit voorbij gaan, dat verhaal duurt voort. Het is een verhaal dat verder gaat om mensen moed te geven. Niet een verhaal over toen, maar een verhaal over nu. Zijn heerschappij, zijn zeggenschap zal nooit ten einde komen. Zo heeft Daniël het gezien in zijn visioen. Ik denk dat het juist daarom zo belangrijk is dat Jezus, die op aarde heil, barmhartigheid en medemenselijkheid bracht, van de aarde is weggegaan, is overgegaan tot de eeuwigheid, juist om ons mensen de ruimte te geven om het zelf te doen. Om uit het tijdelijke weg te gaan naar het eeuwige vanwaar hij ons eeuwig kan blijven inspireren. Die inspiratie vanuit de hemel is er nog altijd, voor wie het wil zien. Natuurlijk gaat het heel vaak heel erg fout. Zoals deze week in Manchester. Terrorisme-experts zeggen dat elke golf van geweld na één generatie vanzelf zal doodbloeden. Wij zitten er midden in, wij kunnen dat niet zien. Zoals de hoorders van Lucas niet konden zien dat aan vervolgingen door de Romeinen een einde zou komen.

Maar het gaat ook vaak goed, meestal ongemerkt en in het klein. Dat staat niet in de krant. Maar het gebeurt wel. Bijvoorbeeld zoals we hier met elkaar samen zijn, zo verschillend als we allemaal zijn, samen zingen, samen bidden, samen eten en samen van de zon genieten. Dat doen we in Zijn naam. Vertrouwend op zijn liefde en vanuit zijn inspiratie. Zolang we dat met elkaar kunnen blijven doen, zal de angst niet het laatste woord hebben. De liefde en de vrede van God stijgen overal bovenuit. Zelfs al is de liefde en de vrede van God op aarde niet altijd voor iedereen zichtbaar, het is mijn overtuiging dat het een kracht is van eeuwigheidswaarde, een kracht die ons helpt om verder te gaan. Ook al is Jezus al generaties lang niet meer lijfelijk op aarde aanwezig, zijn verhaal van liefde en vrede zal doorgaan, wat er ook gebeurt, voor eeuwig.

Amen